

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni odelci: Ljubljana, Seien-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. čerk. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čislo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Pogledi z Bleda

Ta čas, ko zboruje na Bledu stalni svet Male antante in so takorekoč oči vsega sveta obrnjene na našo poletno prestolnico, pričakujejo od tam važnih sklepov, se povsod opaža občutek, da smo na jako važnem razdobju zgodovine. Značilnosti tega velepomembnega prehoda na nova pota so mnogoteri. Tičejo se tako odnošajev med velikimi silami kakor načelnih problemov, ki so dobili zadnji čas drugačno osvetljava ter prehajajo v spremenjeno obravnavanje. Posebno interesantne so one znamenite napovedi, ki so jih izrekli že pred leti neki državnik velikega slovesa, napovedujoč, da bo leto 1935, a še bolj leto 1936 najbolj kritično v povojni Evropi. Razvoj mednarodnih odnošajev v toku zadnjih dveh let nam priča, da te napovedi nikakor niso bile brez podlage. Poostreje razmerja v nekih predelih pa nam naravnost dokazuje, da se v najnovjšem času čim dalje bolj razkrivajo opasne soteske, skozi katere mora evropski in svetovni politični razvoj.

V tem in takem času je zasedanje Male antante dvakrat važno, prvič za nas same, a drugič za regulacijo evropskih odnošajev, med katerimi smo mi prav gotovo eden prav pomembnih konstruktivnih faktorjev.

Da preživlja Društvo narodov svojo veliko krizo ob abesinsko-italijansko-angleškem konfliktu, je res. Prvi veliki sunek je dobila njegova avtoriteta takrat, ko je Mandžurija postala plen japonskega imperializma. Ali takrat je šlo vsaj za zadevo, ki je bila notorično zapletena v najhujši meri in končno je potegnila iz Društva narodov državo, ki itak ne spada v evropski kulturni in interesni krog. Ali sedaj gre za afero, ki je vsekakor Evropi neprimerno bližja in vanjo je vrh tega zapletena evropska veselila, ki ji druga evropska veselila krepko nasprotuje. Avtoriteta ženevske institucije je opasno na tehtnici in vsi prijatelji tega foruma so postali pozorni. Nihče ne misli, da je Društvo narodov idealna uredba ali da vrši svojo mednarodno funkcijo na obče zadovoljstvo. Toda kljub vsem pomankljivostim je to neprecenljiv mirovni instrument, ki ga vedo ceniti zlasti države manjše moči. Zato gotovo ni bilo nepričakovano, da se je o priliki mandžurske afere zlasti češkoslovaški predstavitelj dr. Beneš tako krepko oglašil za avtoriteto ženevskih statutarov. Vsa Mala antanta je v največji meri zainteresirana v Ženevi.

Afera, ki se sedaj plete, je vsekakor še pomembnejša, nego je bila vzhodnoazijska, in posledice neugodne solucije bi mogle biti še mnogo dalekosežnejše. Zato mora biti tudi Mala antanta pozorno na straži, da si njena vloga v tem pogledu ne more biti taka, da bi silila diplomacijo v ospredje.

Področje, na katerem se odigrava italijansko-abesinsko-britanski konflikt, je na Sredozemskem morju. Ni sicer tu splošno torišče, ali vendar je spričo nasprotij med Rimom in Londonom pomorska pot po tem morju takorekoč vzrok situacije. Sredozemsko morje je bilo v ospredju zanimanja pred leti, ko je Evropa vzmernjalo nasprotje med Francijo in Italijo, v dobri, ko so v Rimu s posebnim poudarkom zahtevali pomorsko pariteto. Takrat so se snovale za kulisami aliance, ki naj zavarujejo Sredozemsko morje v določeni smislih. Odkar je zmogoviti hitlerizem vrzel v mednarodno politiko netivo novega velikega nemira, se je polagoma izvršila preorientacija, kjer bi je pred nedavnim še ne bilo pričakovati. Rim se je približal Parizu in s tem posredno onemu bloku, ki je zvezan s Parizom. Sredozemsko morje je s tem nehalo biti pozorišče, kjer se križajo interesi obeh latinskih veselil, saj je med njima zavladoval prijateljstvo, ki vleva gledati v tem kotu povsem zavarovano domeno.

Povsem nepričakovano je nato nastal konflikt med Londonom in Rimom. Takorekoč čez noč je postalo aktualno, kako bi bilo, če bi se tu pomerile italijanske in britanske pomorske in še bolj zračne sile. Nenavaden primer vzemirjenja tamkaj, kjer smo bili desetletja vajeni gledati najboljši prijateljstvo. Gotovo se ne motimo, ako trdimo, da iz teh bojevitih premišljevanj ne bo prav nič konkretnega in da si Rim in London ne bosta dolgo nasprotovale. Toda kljub temu ostane poudarek na sredozemskih problemih, saj vodi tod čez edini izhod Italije v široki svet in do kolonij.

Abesinska afera je tako močno okupirala svetovno pozornost, da smo skoro že pozabili na veliko, pomembno akcijo, ki jo je izvedla Francija ob strani ene od članic Male antante. Češkoslovaška bo imela priliko preizkusiti zavestništvo s sovjetsko Rusijo, ki se je s toliko zainteresiranostjo posvetila splošno evropskim zadevam, da bo njen vpliv na kontinentu odslej nedvomno stalno rasel. Na Bledu se bodo nedvomno tudi o tem postavljale bilance,

Prvi dan blejske konference

Prihod dr. Beneša — Dopoldanska otvoritvena seja — Razprava o podunavskem paktu — Zunanji ministri pri knezu namestniku v Bohinju — Rezervirani diplomati

Bled, 29. avgusta. d. Danes je bil prvi dan službenega zasedanja stalnega sveta Male antante. Konference se vrše v dependansi hotela »Toplice«, v hotelu »Belvedere«, ki je skoro ves rezerviran za tri zunanje ministre in njihovo najožje spremstvo. Ostali diplomatski in novinarski svet, zbran na Bledu, se koncentrira v Toplicah, v Parkhotelu in obeh kavarnah med njima. Življenje na Bledu je tudi danes izredno živo in pred »Toplicami« se kar tare avtomobilov, tako da je mnogo premalo prostora za vse.

Prihod zunanjega ministra dr. Beneša

Kot poslednji med tremi glavnimi reprezentanti na blejski konferenci je prispel danes češkoslovaški zunanji minister dr. Edvard Beneš. Pripeljal se je z brzovlakom preko Jesenic na Lesce, kamor je prispel davi ob pol 8. Spremlja ga tudi njegova gospa. Na postaji so ju počakali in pozdravili naš ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović s soprogo, pomočnik zunanjega ministra Martinac, naši novi poslaniki v

upna in dostop v hotel je dovoljen le osebam iz neposrednega spremstva treh zunanjih ministrov. Razgovor zunanjih ministrov je trajal ves dopoldan. O njegovem poteku ni bilo danes izdano še nobeno službeno poročilo, ker namestniki gg. ministri objaviti skupen komunikat ob zaključku konference. Iz diplomatskih krogov se je doznalo, da so se današnji razgovori vrtili v prvi vrsti okrog podunavskega pakta na osnovi najnovejšega predloga, ki ga je francoski poslanik Dampierre sinoči izročil gg. Stojadinoviću in Titulescu. Novi francoski predlog je prilagojen sedanji situaciji v Podunavju in vpoštevata tudi že momente, ki so se porodili v Evropi iz razpleta abesinskega konflikta. V glavnem pa se seveda naslanja na januarski sporazum med Italijo in Francijo, ter na načrt podunavskega pakta, kakor sta ga na osnovi tega sporazuma izdelali italijanska in francoska vlada.

Med diplomati in novinarji

Ves čas razgovorov med zunanjimi ministri v hotelu »Belvederu« je bil vestibul sosednih »Toplic« nabito poln diplomatov in novinarjev. Najbrž »Toplice« v svojih razkošnih prostorih še niso videle zbranih na en sam dan toliko ekscelenc kakor danes. Med poslaniki so bili tudi naši novi poslaniki dr. Purič za Pariz, Protić za Prago in Fotić za Washington. Bili so dalje tu italijanski poslanik Viola, francoski Dampierre, turški Ali Hajdar, naš poslanik z Dunaja Nastasijević, češkoslovaški poslanik iz Beograda Girsar itd.

Novinarji so neprestano oblegali sedaj tega, sedaj onega, vendar pa so bili vsi poslaniki zelo rezervirani. Tudi oni, ki gotovo vedo kaj več, so se izvijali le s splošnimi frazami in z optimističnimi izjavami glede na sklepe Male antante in na razvoj splošne evropske situacije. Kaj konkretnega ni hotel povedati nobeden. Vsi so tolažili novinarje, da jih bodo jutri sprejeli zunanji ministri Male antante, ki jim bodo lahko najbolj avtentično povedali, kako in kaj.

Proti popoldnevu je prišel med diplomate in novinarje tudi rumunski zunanji minister Titulescu. Bil je dobre volje in nasmejan, kakor vedno, na vsa vprašanja pa je le odgovarjal, da še niso gotovi in da se mu vrh tega mudi, ker je povabljen s svojima kolegoma na obed h knezu namestniku Pavlu v Bohinju.

Na obedu pri knezu namestniku

Res so se par minut po 12. uri izpred Toplice odpeljali trije elegantni avtomobili. Zunanji ministri dr. Stojadinović, dr. Beneš in Titulescu so se s svojimi soprogami odpeljali v Bohinju. Ob 13. so bili pri obedu gosti Nj. Vis. kneza namestnika. Po kosilu se je knez dalje časa razgovarjal s ministri, ki so si nato ogledali še Bohinjsko jezero, potem pa se ob 5 popoldne vrnili na Bled.

Takoj po povratku so se zunanji ministri sestali k svojim drugi konferenci, ki je trajala do 7. Tudi sedaj je bil

dostop v »Belvedere« dovoljen le najbližjim sodručnikom ministrov, dočim so se diplomatje in novinarji zopet zbirali v Toplicah.

Novinarska Mala antanta

Dopoldne in popoldne se je nadaljevalo zasedanje novinarske Male antante. Razpravljali so o raznih poklicnih vprašanjih in o sredstvih, kako bi se medsebojno sodelovanje še bolj poglobilo. Češkoslovaška delegacija je pred-

Minister in gospa Titulescu z dr. Stojadinovićem in njegovo gospo

lagala nekatere spremembe v statutih. Izvoljen je bil ožji odbor z nalogo, da te predloge prouči in o njih poroča plenu-

mu konference, ki bo zaključil svoje delo jutri.

Opoldne so se člani vseh treh delegacij za novinarsko Mala antanto z avtomobili odpeljali na Pokljuko. Dočim je vso noč deževalo, se je v teku dopoldneva razvedrilo in opoldne so imeli novinarji pri svoji vožnji najlepši razgled na mogočno panoramo naših gor. Kakor pri večerjanjem izletu v Bohinju so bili tudi danes polni hvale in občudovanja. Na Pokljuki so imeli skupno kosilo v Sporthotelu, sredi popoldneva pa so se vrnili na Bled.

Vtis žalostne vesti o smrti belgijske kraljice

Opoldne se je na Bledu razširila vest o avtomobilski nesreči belgijske kraljevske dvojice v Švici. Žalostno poročilo je globoko pretreslo vse, zlasti še ko se je zvedelo da je nesreča zahtevala življenje mlade in popularne belgijske kraljice Astride. Nesreča je bila v prvih popoldanskih urah glavni predmet razgovorov nele med diplomati in novinarji, marveč tudi med letoviščarji.

Zvečer je ministrski predsednik dr. Stojadinović priredil zunanji ministrom dr. Benešu in Titulescu ter njihovim spremljevalcem večerjo, nato pa soorejo, katere se je udeležilo nad 100 povabljenih gostov.

Mala antanta v službi miru

Govor ministrskega predsednika dr. Stojadinovića na večerji, prirejeni dr. Benešu in Titulescu

Bled, 29. avgusta. AA. Predsednik vlade dr. Stojadinović je na banketu, ki ga je nocjo na čast dr. Benešu in g. Titulescu priredil v hotelu »Toplicah«, imel govor, v katerem je med drugim rekel:

»Na današnjem sestanku ob 15 letnici Male antante, naj nam bo dovoljeno reči, da nas skromnost našega imena pooblašča, da smo tem bolj ponosni na uspehe, dosežene v teh 15 letih.

V težkočah te tako dolge dobe se je naša grupacija leto za letom vse močnejše in močnejše utrjevala. Čas, ki sicer toliko stvari ubije, ni mogel ničesar proti organizaciji razuma, kakršna je Mala antanta. S posebno vedrostjo se danes spominjamo važnih datumov teh poslednjih 15 let, vse vrste važnih sklepov in dogovorov, skupaj sprejetih v namenom kar najesnejšega sodelovanja na vseh poljih. Vsi ti sklepi so bili navdahnjeni tudi z onim prizadevanjem naših treh držav, ki je stremelo po ohranitvi, okrepitvi in zboljšanju razmer, ustvarjenih v mirovnimi pogodbami v tem delu Evrope. Nadaljevali bomo to pot postopne izboljšanje in bomo dodali nove zgodovinske datume k onim, ki so že obeleženi.

Opozicijske konference v Beogradu

Beograd, 29. avgusta. p. V stanovanju Ljube Davidovića je bila snovič zapuna konferenca med voditelji srbijanske izvenparlamentarne opozicije ter predstavnikih opozicijskih skupin iz Vojvodine. Ti so predložili svoje zahteve, tičeče se Vojvodine, kakor so jih že pred dvema letoma precizirali v znani vojvodinski resoluciji. Na posvetovanju je bilo sklenjeno, da bo vodstvo združene opozicije te zahteve proučilo ter do vseh zavzele konkretno stališče. Ako bo to stališče ugodno, se bodo tudi vojvodinski opozicionalci pridružili združeni opoziciji.

Danes dopoldne je imel daljše konference s svojimi najbližjimi zaupniki tudi bivši ministrski predsednik g. Bogoljub Jevtić v svojstvu predsednika jugoslovenskega poslanskega kluba. Ta klub je, kakor smo že poročali, sklican na sejo za 5. september, ko se bo moralo pokazati, koliko članov še šteje. Prav tako bo ob tej priliki padla odločitev o tem, ali bodo zemljoradniki, ki jih vodita Voja Lazić in Uroš Stajić še ostali v Jevtićevem klubu ali pa si bodo osnovali svoj lastni klub, kakor so že ponovno napovedali.

Šahovska olimpiada v Varšavi

Varšava, 29. avgusta. b. Jugoslovensko moštvo je zadela nesreča, da je zbolel dr. Vidmar, razen tega pa mu je žepar izmaknil na potu v hotel 10.000 Din vredno zlato uro.

15. kolo je prineslo naslednje rezultate: Jugoslavija — Francija 2:1 (1). Pire stoji v prekinjeni partiji bolje, Švedska — Avstrija 2:2, Češkoslovaška — Estonska 2:1 (1), Amerika — Litva 1½:½ (2), Madžarska — Finska 2½:1½, Poljska — Irska 4:0.

V 16. kolu, ki se je pričelo včeraj, so bili doseženi tile rezultati: Jugoslavija — Letška 1:1 (2), Argentina — Švica 1½:½ (2), Poljska — Francija 2:1 (1) dr. Tartakover — dr. Aljehin remis, Danska — Irska 0:0 (4), Avstrija — Italija 1:0 (3), Finska — Švedska 0:2 (2), Litva — Madžarska 1:0 (3), Estonska — Amerika 0:2 (2), Palestina — Češkoslovaška 1½:1½ (1), Romunija — Anglija 2:0 (2).

V 17. kolu so bili naslednji rezultati: Anglija — Argentina 1½:1½ (1), Češkoslovaška — Romunija 0:0 (4), USA — Palestina 3:0 (1), Madžarska — Estonska 3:0 (1), Švedska — Latvija 1:1 (2), Italija — Finska 3:0 (1), Irska — Avstrija 0:4, Francija — Danska 0:0 (4), Letška — Poljska 1½:1½ (2), Švica — Jugoslavija 2 in pol: 1 in pol. Stanje po 17. kolu: USA 46 (3), Švedska 46 (2), Poljska 45 (2), Madžarska 43 in pol (2), Češkoslovaška 42 (4), Jugoslavija 41, Avstrija 40, Argentina 38 (2). Slade: Latvija, Anglija, Francija, Estonija, Argentina, Litva, Finska, Dan-

Kongres pravnikov Jugoslavije

Beograd, 29. avgusta. AA. Kongres pravnikov kraljevine Jugoslavije bo od 22. do 24. septembra v Beogradu. Po kongresu bodo udeležniki napravili izlete po državi, da se seznanijo s pravnimi vprašanji v posameznih pokrajinah.

Predsednik vlade dr. Stojadinović pozdravlja ministra dr. Beneša na kolodvoru v Lescah

Parizu, Pragi in Washingtonu dr. Purič, Protić in Fotić, češkoslovaški poslanik Girsar, visoki uradniki praškega in našega zunanjega ministristva in številni novinarji, zlasti jugoslovenski in češkoslovaški. Ministra sta se pristrčno pozdravila, ravno tako tudi njuni soprogi, nato pa so se skupno odpeljali na Bled, kjer se je tudi minister dr. Beneš nastanil v hotelu »Belvedere«.

Otvoritvena seja

Otvoritvena seja konference Male antante se je začela v »Belvederu« ob 9. dopoldne. Konference je strogo za-

Otvoritvena seja novinarske Male antante — Govor predsednika konference g. Živančevića

v kolikor ni seveda to še preagodnja beseda.

Neposrednih stikov bi mogla blejska konferenca imeti s peto evropsko veselilo, z Nemčijo, v kompleksu, ki ga označujemo kot podunavski pakt. Ne udajamo se nam, da bi Berlin zanj pokazal več razumevanja, nego je bilo videti do sedaj. Saj je danes bolj ko kedaj za Berlin ugodna prilika čakanja. Že nekaj časa je, kar se evropska politična javnost z nemške strani nekako zanemarlja, saj smo bili poprej navajeni na neprestane senzacije. Zdi se, da to ni slučajno, marveč da v tretjem cesarstvu čakajo v računih, da čas deia

zanje. Podoba je, da se ne motijo.

Dočim Mala antanta v kolonijalnih vprašanjih, ki se že pripravljajo za kulisami, ni neposredno prizadeta, pa bi mogla imeti v avstrijskem problemu jako mnogo posla z Berlinom. Vendar smemo računati, da je v tem pogledu splošni preorientaciji Evrope primerno tudi z nemške strani pričakovati drugačnega zadržanja. Sklepi, ki jih bodo na Bledu sprejeli glede podunavskega problema, bi mogli tudi v tem pogledu razčistiti situacijo, da bo moral Nemčija pokazati svoje karte. Ni izključeno, da se bo pri tem razkrila situacija, ki bo bistveno drugačna od današnje slike.

